

Vänsterpress om skogsbränderna, vädret och klimatet – juli 2018

Den extrema värmen och torkan och de svåra bränder som uppkommit som följd av detta (i Sverige, Grekland, Ryssland och på andra håll) är ett uttryck för att klimatförändringarna håller på att grundligt förändra livsbetingelserna på vårt jordklot. Vad beror det på, vad kan göras för att vända utvecklingen och hur kan vi i framtiden stå bättre rustade att ta itu med de katastrofer som extrema väderförhållanden kommer att utlösa och som leder till stora problem för skogsbruk, jordbruk, boskapsskötsel m m? Att det krävs krafttag är uppenbart, men vilka är beredda att se sanningen i vitögat och på allvar ta itu med problemen? Tyvärr ser det inte särskilt hoppfullt, ty fortfarande väljer många att stoppa huvudet i sanden, inte minst våra politiker.

Artiklarna nedan tar upp olika aspekter av denna svåra problematik. Allra sist ges lästips.

Martin Fahlgren 2/8 2018

Innehåll

Arbetaren	1
<i>"Vi får vänja oss vid en ökning av extremväder"</i>	<i>1</i>
Flamman.....	2
<i>"Sluta tassa på tå runt klimatet</i>	<i>2</i>
<i>V: Starta ny klimatmyndighet</i>	<i>3</i>
Internationalen	5
<i>"Tillsammans kan vi släcka bränderna"</i>	<i>5</i>
<i>Dags att släcka kapitalismen.....</i>	<i>5</i>
<i>En försvagad Golfström kan förklara extremvädret</i>	<i>7</i>
Offensiv	9
<i>Skogsbränderna: "Det är nedläggningarna som förstör"</i>	<i>9</i>
<i>Bränderna tilläts eskalera</i>	<i>11</i>
<i>Neddragen brandstyrka drabbar brandskyddet</i>	<i>12</i>
<i>Klimatkrisen och bränderna</i>	<i>12</i>
<i>Grekland eldhärjas av dödliga bränder</i>	<i>14</i>
<i>Skogsbränderna och hettan larmar om kort klimatstubin.....</i>	<i>15</i>
Proletären.....	18
<i>Att brandberedskapen är dålig kan knappast komma som en överraskning</i>	<i>18</i>
<i>Bönder drabbas av torkan – och av regeringens flathet.....</i>	<i>20</i>
<i>Folkets vrede efter brandkatastrofen: "Ni lät människor brinna!"</i>	<i>22</i>
Lästips – klimatfrågan	24

Arbetaren

”Vi får vänja oss vid en ökning av extremväder”

Anna Morin

Arbetaren 27/7 2018

Sommarens väder är unikt, uppger SMHI. Samtidigt menar klimatrörelsen att vi kommer få se mer av extrema väderhändelser på grund av människans klimatpåverkan, och att en annan politik är nödvändig. ”Det är en kamp mot klockan”, säger Johanna Sandahl, Naturskyddsföreningens ordförande.

Gula gräsmattor, åkrar med missväxt, bruna fält och trädkronor. I sommar ser inte naturen ut som vanligt. Värmen som inleddes i maj har lett till ovanlig torka och sämre skördar.

Över hela landet har människor följt skogsbränder och lärt sig om eldningsförbud. En del har tvingats evakuera sina gårdar och andra har rest till de drabbade områdena för att hjälpa till som volontärer och bidra med mat och vatten.

Många har diskuterat vilken roll människans klimatpåverkan har för torkan. Erik Kjellström är enhetschef på SMHI:s Rossby Centre som bland annat arbetar med analys av klimatförändring. Han konstaterar att det var ett väderrekord i maj, med en unik värme som inte SMHI sett i Sverige förut, och att värmen fortsatte under juni och juli.

– Det här är något som högst borde hända med flera hundra tusen års mellanrum, säger Erik Kjellström.

Är situationen med hetta och skogsbränder framtiden?

– Det kommer inte bli så här varje sommar, utan vädret kommer fortsätta variera från ett år till ett annat. Men värmerekorden kommer bli fler och fler. Och risken för torra perioder ökar.

Bönderna drabbas ekonomiskt av vädret. Lantmännens skördeprognos visar på den minsta skörden på över 25 år. Och enligt Lantbrukarnas Riksförbund, LRF, innebär missväxten att fodret till djuren är på väg att ta helt slut på flera håll i landet.

Är det nu vi märker klimatförändringar?

– Vi kan inte säga att just den här torkan är ett utslag av klimatförändringarna. Men en allmän temperaturökning på grund av människors klimatpåverkan gör att somrarna generellt blir varmare, och det ökar ju risken för torrare somrar, säger Erik Kjellström.

SMHI har tagit fram scenarier för klimatförändringarna som väntas drabba landets samtliga län, med både fler skyfall och längre perioder av torka.

– Det är osäkert hur det blir med sommarnederbörden, om det blir mer eller mindre i landet. Troligen mer i norra delen av landet, säger Erik Kjellström.

Tas frågan på tillräckligt stort allvar politiskt?

– Jag märker en stor skillnad under de femton år jag arbetat på SMHI. Det finns ett stort intresse från myndigheter och politik nu. Numera finns det en bred acceptans för att det här håller på att hända.

Samtidigt vill Erik Kjellström se ekonomiska satsningar som möjliggör grundliga studier om kopplingen mellan människors klimatpåverkan och vädret.

Johanna Sandahl är ordförande för Naturskyddsföreningen och säger att allt tyder på att vi kommer att få vänja oss vid en ökning av extrema väderhändelser. Hon tycker frågan behöver tas på större allvar politiskt.

– Vi vill se en konkret och ambitiös klimatpolitik. Det är en ödesfråga och en kamp mot

klockan, säger Johanna Sandahl.

Naturskyddsföreningen har gjort en valgranskning och hoppas att många använder den för att informera sig om partiernas miljöpolitik, och trycka på partierna inför riksdagsvalet. Johanna Sandahl säger att hon ser ett ökat engagemang bland allmänheten.

– Nu får vi uppleva verkligheten för många människor i världen som under många år drabbats av extrema väderhändelser som leder till förödelse. Det borde bli ett uppvaknande, säger Johanna Sandahl.

Flamman

”Sluta tassa på tå runt klimatet

Per Björklund

Flamman 31/7 2018

Att vädja till människors förnuft räcker inte. Vänstern och klimatrörelsen måste göra politik av torkan och bränderna – annars gör högerpopulisterna det.

När den årliga SOM-undersökningen presenterades i april toppade förändringar i jordens klimat listan över saker svenskarna oroar sig över. Hela 61 procent anger nu att de är ”mycket oroliga” för klimatförändringarnas effekt på samhället.

Sommarens extrema värmebölja visar att den folkliga oron är befogad. För svenska bönder kan kostnaden för torkan bli 10 miljarder i uteblivna intäkter enligt LRF. Slutnotan för skogsbränderna lär också bli stor med tanke på att de varit mer omfattande än storbranden i Västmanland för fyra år sedan, som kostade samhället 1 miljard.

Även hushåll som inte direkt berörs kommer att drabbas ekonomiskt. Elkostnaden väntas bli 7000 kronor högre för en typisk villa för hela året och 2300 kronor dyrare för de som bor i lägenhet, framförallt på grund av att torkan slagit hårt mot vattenkraften. Tillsammans med höjda matpriser slår det extra hårt mot låginkomsttagare.

För varje år blir det tydligare att klimatförändringarna inte längre är ett diffust hot som kommer att drabba våra barnbarn eller människor i fattiga länder – de påverkar oss här och nu. Man kan därmed tycka att det borde vara självklart att klimatet hamnar högt på dagordningen inför höstens val. Men det kommer inte att ske per automatik. I september kan sommarvärmen kännas avlägsen, samtidigt som de populistiska utspelen lär avlösa varandra i valrörelsens slutspurt.

Vi som oroas över klimathotet måste med andra ord att ta varje chans vi får att lyfta upp frågan på agendan. Kanske kan vi till och med lära oss något av populishögern. Är det något den är bra på så är det ju att vrida nästan vilken fråga som helst till en fråga om invandring eller skadlig ”identitetspolitik”. Under de svåra skogsbränderna i Jämtland, Dalarna och Hälsingland har sociala medier svämmat över av propaganda där brandflygplan ställs mot genusforskare eller kostnader för flyktingmottagande.

Den rödgröna sidans svar är ofta påfallande mjäkigt. En del tycks anse att det är fult att ”politiserat katastrofer”. Andra drar sig till och med för att koppla extremvädet till klimatförändringarna eftersom ”man måste skilja på klimat och väder”. Sådan försiktighet kanske är nödvändig om man är forskare som uttalar sig i media, men duger knappast när det gäller att påverka en opinion. Inga berg av statistik kan ersätta att prata om sådant som människor påverkas av och talar om i sin vardag.

Det har åtminstone V-ledaren Jonas Sjöstedt förstått. I sitt tal i Almedalen gav han stort utrymme åt klimatfrågan och konstaterade att den varma försommaren ”kan ha varit en försmak av det forskarna kallar extremväder” och en direkt följd av klimatförändringarna. ”Vill det sig riktigt illa blir det en sådan där sak som vi kommer att prata om i framtiden:

kommer du ihåg maj 2018 – när vi märkte klimatförändringarna tydligt för första gången?”

Men varken ett tal i Almedalen eller skarpa klimatpolitiska förslag i en valplattform lär räcka för att frågan ska lyfta. Vi måste bli fler driver på, som talar klarspråk och vågar göra politik av torkan, bränderna och böndernas kris. Vi måste prata om hur klimatförändringarna slår orättvist mot olika samhällsklasser och mot fattiga och rika länder, och om hur en progressiv klimatpolitik ställer störst krav på de som förorenar mest.

Men vi måste också prata om hur högern vill regera med stöd av de uttalade klimatförnekarna i SD och skära ned kraftigt i klimatinvesteringarna. Om hur Allianspartierna går i storförretagens ledband och vill avskaffa den nyss införda flygskatten, trots att den har ett starkt stöd i opinionen och beräknas minska de svenska utsläppen med motsvarande 100 000 bilar. Och om hur alla politiker och lobbyister som agerat bromskloss de senaste årtiondena bär ett tungt politiskt ansvar för att klimatförändringarna redan gått så långt.

Framför allt måste vi sätta agendan och inte dras in i högerns skendebatter vars enda syfte är att dölja den egna avsaknaden av lösningar. Högern vet att klimatförändringarna oroar även borgerliga väljare, därför gör de allt för att slippa prata om dem. Det är hög tid att vi ändrar på det.

V: Starta ny klimatmyndighet

Emil Hammarström

Flamman 2/8 2018

Medeltemperaturen ökar runt omkring hela världen och Sverige är inte ett undantag. För att förebygga inför framtidens utmaningar behöver samhällena anpassa sig till klimatförändringarna.

Sommarens torra, värmebölja och oväder har gjort det faktum att väderförhållandena blir allt mer extrema kända för en bred allmänhet. Samtidigt ökar fokus på att anpassa samhället inför framtiden. Enligt SMHI:s klimatmodeller tyder allt på att medeltemperaturen i Sverige kommer fortsätta att stiga.

– Det är ett faktum att planeten redan är varmare men i dag finns det ingen myndighet med centralt ansvar för klimatanpassning som kan hjälpa kommunerna, vilket är under all kritik. Nu är ansvaret i stället uppsplittrat på flera olika myndigheter, säger Jens Holm till Flamman.

Ingen nationell myndighet har alltså ansvar enbart för att arbeta med klimatanpassning. Däremot arbetar ett 30-tal olika myndigheter med förebyggande åtgärder inför framtiden. Vänsterpartiet tycker att en enskild myndighet ska kunna ge till exempel Försvarsmakten i uppdrag att arbeta mot det största hotet vi har i dag, som enligt FN:s generalsekreterare António Guterres, är klimatförändringarna.

Sverige saknar myndighet

– Försvarsmakten har en viktig roll i och med de enorma resurser med fordon, flygplan och annat de besitter, men i dag har de inget uppdrag att arbeta mot extremväder, och det är märkligt eftersom vi har konstaterat att det största hotet mot Sverige är klimatförändringar.

– När vi köper in till exempel helikoptrar kan man också tänka sig att de ska kunna användas för civila ändamål och inte bara militära, säger Jens Holm.

Detta för tankarna till förslag som framförts av Feministiskt initiativ, vilka anser att resurserna i dag fördelas på felaktigt sätt. Utgångspunkten för resursfördelning måste istället vara den forskning som finns i dagsläget, menar Luis Lineo, säkerhetspolitisk talesperson för Fi.

– Vi måste prioritera om helt enkelt. Det betyder inte att vi ska skrota försvaret men att fokus och resurser måste ligga på det som är relevant här och nu. Det finns ingen forskning på att en upprustning av försvaret leder till mindre krig, men det finns forskning här och nu om att

klimatförändringarna kommer att ge oss framtida problem. Varför upprustar man inte för det i stället, frågar sig Luis Lineo.

Det är dock oklart hur en central myndighet av det slag som Jens Holm vill se skulle se ut i praktiken. Till exempel skulle det kunna handla om en befintlig myndighet som får större befogenheter.

- Jag tänker mig att vi antingen arbetar utifrån en myndighet som vi redan har, som MSB eller Naturvårdsverket, eller att vi inrättar en helt ny myndighet för klimatanpassning, säger Jens Holm.
- De ska kunna hjälpa till med att koordinera anpassningen i hela Sverige. Hitta de bästa lösningarna och se till att vi inte gör om samma misstag i framtiden.

Europeisk solidaritet

Hittills i år beräknar MSB att omkring 25 000 hektar skog brinner i Sverige, vilket är ett område större än hela Stockholms kommun, eller över 37 000 fotbollsplaner. Skogsbranden som härjade i Västmanland 2014 omfattade 14 000 hektar. Sverige saknar resurser för att ensamt hantera bränderna och har blivit tvungna att be andra länder om hjälp. Totalt har åtta olika europeiska länder deltagit i släckningsarbetet. Via det europeiska centrumet för katastrofberedskap, ERCC, har Sverige fått hjälp med brandflyg, helikoptrar och markstyrkor. Den största styrkan bidrog Polen med, som hittills har skickat 139 brandmän tillsammans med 44 fordon för att bistå vid bränderna i Jämtland.

- Det är fantastiskt bra att vi hjälper varandra över länder, och vi måste också i framtiden vara beredda på att hjälpa till så som vi själva har fått stöd, säger Jens Holm.
- Detta måste vi även ha i åtanke när vi bygger ut till exempel försvaret. Om vi gör denna sorts samarbeten på EU-nivå, baltisk eller nordisk spelar egentligen ingen roll, utan det viktiga är att vi samarbetar mot det extrema vädret.

Jean-Claude Juncker, EU-kommissionens ordförande, går i samma tankebanor. I slutet på förra året föreslog han ett nytt europeiskt system för att hantera naturkatastrofer. En central del i förslaget kallas ”rescEU”. Det kommer att omfatta resurser som bland annat brandbekämpningsflyg och pumputrustning. Tanken är att systemet ska förvaltas av EU och bistå medlemsländerna vid katastrofer när den nationella kapaciteten inte längre räcker till.

”Resurserna i rescEU kommer att sättas in efter begäran av ett medlemsland som drabbats av en svår olycka eller naturkatastrof. Den gemensamma kapaciteten ska bara utnyttjas om den nationella kapaciteten inte räcker till och om frivilliga insatser genom civilskyddsmekanismen inte täcker behoven”, beskriver den cypriotiske EU-kommissionären Christos Stylianides systemet på DN debatt.

Men det finns en oro för att man inte gör tillräckligt för miljön från andra håll inom Europeiska unionen. Under en debatt i riksdagen tog Jens Holm upp riskerna med de handelsavtal som EU sluter med andra länder. I dessa finns det så kallade investeringsskydd, som innebär att bolag kan stämna stater när man anser att investeringsvillkoren har försämrats, vilket till exempel kan ske när åtgärder tas för att skydda miljön. Han tycker att detta försvårar en progressiv miljö- och jordbrukspolitik.

- En väldigt viktig sak är att EU måste tillåta medlemsländerna att gå före inom miljöområdet. Just nu lägger de i stället krokben. Ett exempel är nybilsförsäljningen: Vi vill förbjuda försäljning av bensin- och dieslbilar till år 2025. Som det ser ut nu så är det inte helt klart att EU kommer tillåta oss att göra det. EU måste höja sina klimatambitioner.
- Jag känner mig också väldigt oroad över handelsavtalen. Om Sverige vill införa hårdare regleringar mot till exempel gruvindustrin så kan bolag utifrån stämna oss. Politiken måste göras om för att se över klimatförändringarna för vår planet.

Internationalen

”Tillsammans kan vi släcka bränderna”

Mats Törngren

Internationalen 25/7 2018

Landets mest omfattande bränder. Naturligtvis dyker diverse partiledare upp i brandhärdens utkanter. Inget fel i det. Varje tänkande människa inser dock att två enkla erfarenheter är självklara.

Först och främst: i vårt samhälle döljer sig ofantliga resurser. Vi luras ofta att tro att det är vårt individuella val som är det väsentliga. Bullshit, det är ointressant, det är vår kollektiva styrka som betyder något. När det går åt helvete, när det brinner, när du är nära att drunkna, frysa ihjäl, brinna upp så är medmänniskor, samhället det enda som gäller.

Tiotusentals människor hjälper nu till med smörgåsar, vatten, chips, trafikinformation, sängplatser, hårt arbete ... de vill såväl som du, rädda liv, byar, skogar ... Vi är oändligt glada över fantastiska institutioner som att brandförsvaret, ambulanser, sjukvård, krismyndigheter, trafikpoliser, helikoptrar ... finns. Vi älskar faktiskt dem!

Allt det som hjälper oss när det går åt helvete. Människorna vi förväntar oss ska finnas när vi behöver dem. Människor över hela detta land visar vad ordet samhälle betyder; jag läser om folk som sliter från Fågelsjö, Ragunda, Brattsjö, Nordmaling, Älgberget, Färila, Los, Älvdalen, Sveg, Vuollerim ... Människor som visar vad ett samhälle är.

Vi måste inse att vårt land har oändliga resurser som inte nyttjas. Det handlar minst av allt om att du som individ ska kunna välja teleleverantör, el-bolag, försäkringsbolag ... tvärtom, dagens eldbekämpare visar att det enda som är av värde är det som vi tillsammans kan klara av.

Denna oerhörda, gemensamma kraft är en härlig knockout mot tron att ”ensam är stark”. Ensam förmår nada!

Att människor dessutom idag står och hurrar när polska, franska, litauiska, danska, italienska brandbekämpare kommer och hjälper till med sina stora brandbekämpningskunskaper – är så självklart.

Enbart nationalistiska stolpskott och sunkiga rasister känner olust. De struntar för övrigt i detta land, dess människor, skogar, byar ...

Dags att släcka kapitalismen

Ledare

Internationalen 26/7 2018

- ▶ Vilket samhälle kan vi leva i?
- ▶ Nyliberalismen är svarslös
- ▶ Solidariteten är grunden

Brandsommaren 2018 ställer oss inför oräkneliga frågor. Många får vi vänta med att söka lösa tills efteråt, som praktiska lärdomar inför det kommande. Brandflygplan, helikopterkrokar, skyddsavbränning och begränsningslinjer. Myndighetsansvar, tillståndsgivning, eldningsförbud och evakueringar. Åsikter står som spön i backen, mänskliga misstag uppförstoras, åtgärder missförstås, uppgifter virvlar runt som askflagor. Men så är det vid katastrofer.

Andra frågor kan vi lämna därhän, som skattesänkarmoderaten Beatrice Asks svammel om elcykelpremier, rasistiska ”orsaksförklaringar” om muslimer och fatwas, eller konspirationsmytomanska idéer om att ”någon måste ha tänt på”.

Men till det övergripande, rentav existentiella, hör vilket samhälle vi vill, och kan, leva i.

Forskningen är noga med att skilja på väder och klimat, men förnekar förstås inte sambanden. I ett varmare klimat blir topparna fler, torkan längre, extremerna värre.

För att motverka en accelererande uppvärmning krävs global omställning av energiutvinning, produktion, konsumtion, trafiksystem och den välbeställda minoritetens levnadssätt – en omställning av själva samhällsorganisationen.

Att den nyliberala kapitalistiska samhällsmodellen inte har en chans att bemästra klimatkrisernas värld är uppenbart för många. Salig Margaret Thatchers evangelium ”There is no such thing as society” multnar sedan länge i historiens kompost. Avregleringar, marknadsomvandling, privatiseringar och skattesänkningar är inte svar på överlevnadsfrågorna.

Här krävs istället mångdubbelt starkare samhällsstrukturer, gemensamt ansvar med demokratisk hushållning och styrning – både lokalt och som övergripande strukturer.

Vågen av samhällssolidaritet underifrån för släckningsarbete och branddrabbade ger glimtar av vilka mänskliga förmågor som kan utvecklas inför överväldigande utmaningar. Inte så att allt och alla ständigt kan stå mobiliserade till det yttersta. Men samhällsorganisationen kan gynna respektive försvaga sådan solidaritetsanda och praktik.

Den kapitalistiska utvecklingsmodellen som bygger på det privata näringslivets vinstjakt och söker utvidga denna till allt fler områden, pressar människor i det idealiserade egenintressets riktning och försvagar det gemensamma. Vi behöver inte nedrustad svensk räddningstjänst eller järnvägsnätets sönderfall, för att förstå det.

Vår tids förödande finanskriser, för att inte tala om 1900-talets världskrigshistoria, borde ha lärt oss vad låt-gå-kapitalismens samhällsklyftor och depressioner kan åstadkomma. Idag betalar vi åter stigande priser för det kapitalistiska egenintressets ansvarslöshet och söndertrasning av det gemensamma.

Nu står vi inför en ny klimatverklighet vars yttersta och barbariska förhållanden länge konfronterat många andra människor på planeten, så grymt manifesterad av brandmassakern i Grekland där kombinationen glödande hetta och den nyliberala utpressningspolitikens försvagade samhällsstrukturer anas bakom de förkolnade resterna.

”Socialism eller barbari!”, så formulerade Rosa Luxemburg alternativet för ett sekel sedan. Den stalinistiska eran i Ryssland och öster satte för många istället ett likhetstecken mellan de två. ”Socialism” kom att upplevas som den nedskitande motsatsen till ansvar för människor och miljö. Erfarenheten blockerade för någon generation även kunskapen och möjligheterna i de socialistiska strävanden som länge engagerade miljontals människor världen över, lärdomar vi behöver nu.

I grunden handlade dessa om de många arbetande och maktlösa människornas strävan efter demokratisk, jämlik och ansvarsfull – ja, säg gärna hållbar – förvaltning av vårt samhälles förutsättningar och möjligheter. Just det behov som ljuder i nödsignalerna från brandplatser, evakueringar och räddningsinsatser.

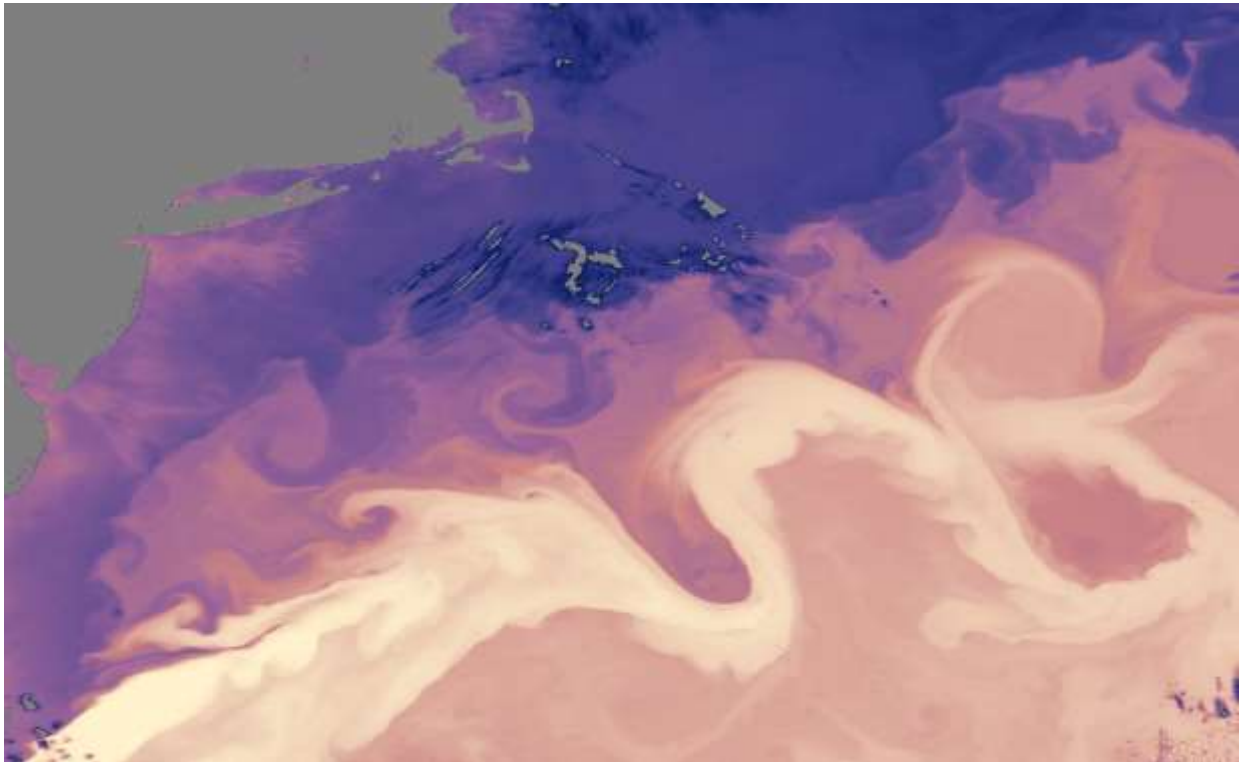
”De borgerliga produktions- och kommunikationsförhållandena, de borgerliga egendomsförhållandena, det moderna borgerliga samhället, som har framtrullat så väldiga produktions- och kommunikationsmedel, liknar häxmästaren som inte längre formar behärska de underjordiska makter han frambesvärjt”, skrev *Kommunistiska manifestet* för mycket länge sedan. Utan att egentligen ana att den handlade om vår arts själva överlevnad.

En försvagad Golfström kan förklara extremvädret

Per Leander

Internationalen 1/8 2018

Kan den extrema sommar vi upplever i år vara en konsekvens av att Golfströmmen håller på att sakta ner? Det menar Frederik Schenk, som forskar om klimathistoria vid Stockholms universitet och som är aktuell med en ny forskningsstudie om Golfströmmen. Han har tillsammans med sina kollegor studerat klimatet för 12 000 år sedan, då golfströmmen försvagades i och med att den senaste istiden tog slut och inlandsisarna smälte. Sedan analyserades hur klimatet reagerade på den svagare strömmen och man kom då fram till att förändringarna i stort sett var desamma som dem vi har upplevt den här sommaren med extrem värme och torka. Internationalen har talat med honom.

Vilka tecken ser vi på att Golfströmmen saktar ner, och kan vi vara säkra på att det verkligen är så?

– De direkta mätningar av strömmen som gjorts djupt ner under ytan är väldigt kortsiktiga och innefattar bara några delar av Nordatlanten. Utifrån dessa mätningar finns det ingen konsensus om huruvida Golfströmmen har saktat ner eller inte de senaste 10 till 15 åren, eller om det bara är en naturlig variation. Däremot vet vi hur havets ytemperaturer skulle förändras om Golfströmmen saktade ner. [Flera vetenskapliga studier](#) visar att det är tydligt att det så kallade “värmehål” som har uppstått söder om Grönland är ett resultat av att Golfströmmen har saktat ner. Det viktiga är att majoriteten av klimatmodellerna bekräftar mönstret av att Golfströmmen har försvagats, vilket vi har sett på senare år. Frågan är om och hur detta “värmehål” kan påverka vårt väder, säger Frederik Schenk.

Vad är i så fall anledningen till att Golfströmmen saktar ner? Till vilken grad är det ett resultat av klimatförändringar och till vilken grad är det ett naturligt fenomen?

– Förvånande nog så vet vi inte riktigt än. En viktig drivkraft för Golfströmmen är att det trögare vattnet, som är kallare och har högre salthalt, sjunker ner i havsdjupet vid Grönlands kust och flyter tillbaka söderut. Det är nödvändigt för att det varma vattnet från Mexikanska

golfen som strömmar upp till Norge ska kunna ta sig tillbaka söderut. Så om vattnet söder om Grönland blir mindre trögt, det vill säga varmare och mindre salthaltigt, så försvagas Golfströmmens motor.

– En intressant upptäckt i de flesta klimatmodeller för slutet av 2000-talet är att Golfströmmen saktar ner i takt med klimatuppvärmningen, trots att de här modellerna inte tar med i beräkningen tillkomsten av mer sötvatten från Grönlands smältande isar. En möjlig förklaring kan vara en ökad nederbörd i Arktis, vilket gör havet mindre salt. En annan möjlighet är att temperaturskillnaderna mellan tropikerna och Arktis reduceras, eftersom Arktis värms upp mycket snabbare än tropikerna. Den effekten kan också vara en förklaring till den extrema sommaren i år, eftersom det kan sakta ner Jetströmmen som vanligtvis förflyttar låg- och högtryckscenter snabbt från väst till öst och leder till variationen i vädret som vi saknar så mycket den här sommaren, säger Frederik Schenk.

– Från klimathistorien vet vi att Golfströmmen har varit ganska stabil de senaste 10 000 åren, men att den var väldigt instabil under den senaste uppvärmningsperioden då den sista istiden tog slut för 12 000-15 000 år sedan. [En ny studie från kollegor i Finland](#) visar att Golfströmmen troligen också var instabil under Eem-perioden för 120 000-130 000 år sedan, då jorden också värmdes upp efter en tidigare istid. Så vi kan inte veta med säkerhet hur stabil Golfströmmen verkligen är.

Till vilken grad är det extremväder vi upplever idag ett resultat av att Golfströmmen saktar ner?

– Jag tror inte att någon har svaret på den frågan just nu. En atmosfärisk blockering över Skandinavien, som det högtryck vi har upplevt i sommar, kan uppstå som ett naturligt väderfenomen. Samtidigt har intensiteten och envisheten hos detta högtryckscenter varit mera ihållande än någon tidigare känd blockering. Vi kan hitta något liknande enbart om vi går tillbaka till för 12 000 år sedan, när Golfströmmen abrupt försvagades och [Nordatlanten blev väldigt kall](#). Då kan vi se mönstret av samma typ av extremsomrar i Europa som vi har upplevt sommaren 2018, med en ovanligt kall Nordatlant, mer intensiva atmosfäriska blockeringar och ovanligt varma och torra somrar, säger Frederik Schenk.

Den klimatmodellen föreslår att enbart en kallare Nordatlant (inga andra faktorer togs med i simulationen) leder till den typ av situation som vi har observerat sedan maj i år. Vi behöver dock göra mycket fler studier innan vi med säkerhet kan slå fast att vädret för 12 000 år sedan verkligen är jämförbart med den nuvarande situationen eller om det finns andra orsaker som kan leda till samma mönster. Men klimatmodeller visar i alla fall på att det blir allt fler högtryck under somrarna i framtiden, tillsammans med ”värmehålet” i Nordatlanten. Så det kan höra ihop med klimatförändringar, men vi kan inte vara säkra.

Vad blir konsekvenserna, kortsiktigt och långsiktigt, om Golfströmmen saktar ner? Kommer folk att kunna bo kvar i Skandinavien i framtiden?

– Om vi ser till klimatmodellssimulationer, så är de direkta effekterna av en försvagad Golfström inte speciellt stora. Men modellerna har inte tagit med extrema händelser, i stil med vad vi har upplevt i sommar, i sina simulationer. Oavsett vad som händer med Golfströmmen så finns det en klar tendens som tyder på att somrarna i Skandinavien kommer att bli varmare och torrare, medan vintrarna kan bli våtare. Vi måste därför hur som helst förbereda oss på det, säger Frederik Schenk.

Offensiv

Skogsbränderna: "Det är nedläggningarna som förstör"

Elin Gauffin

Offensiv 19/7 2018

Det är olidligt varmt samtidigt som det blåser kraftigt på dagarna. Vädret känns helt konstgjort och domedagsaktigt. Den tryckande stämningen kommer inte bara från hettan, utan från den malande oron över ortsnamn som Kårböle, Enskogen och Lassekrog. Byar som kan utplånas.

De katastrofala bränderna sprids runtom i landet (foto: Ervins Strauhmanis).

Skogsbränderna i Ljusdals kommun eskalerar fortfarande, trots hjälteinsatser från brandmän, hemvärnet, försvaret och frivilliga som har slitit sedan i lördags den 14 juli då åskan slog ner. För varje rapport som kommer har antalet brinnande hektar rusat och enligt länsstyrelsen är det nu över 8 500 hektar.

Jag lyckas få en pratstund mellan ett av 15-timmarspassen med en ung kille från hemvärnet som måste vara anonym. Det här är hans första stora insats i hemvärnet och han är stolt över att kunna hjälpa till, men de scener han berättar om ger rysningar.

– Igår var det jag och en till som hade till uppgift att vakta en punkt vid en väg i Kårböle som elden som rasar på Nötberget inte fick passera. Vi vattnade marken. Då kom elden mot oss. Den rör sig i 75 meter breda strängar. Vi kallade på förstärkning via walkie talkie och blev några till. Tillsammans lyckades vi mota tillbaka elden upp på berget, också med hjälp av helikoptern som är den enda som rår på när det brinner i trädtopparna.

Det måste vara mycket tungt?

– Det är varmt och tungt. Mitt jobb är till stort del att dra slang. Jag drog 600 meter slang igår och det är brant uppför. På varje rulle ryms 25 meter slang, så de blir många rullar.

– Det farligaste är träd som faller. Det är träd där det inte syns att det brinner, för det brinner i rötterna och så helt plötsligt faller de.

- Lågorna kan vara höga som halva träd. Kraften i elden märks i att den lyckades hoppa över älven Ljusnan ovanför kraftverket i Laforsen, där den är bred som en sjö.
- Ett stort område mellan Lassekrog och Ängra är helt utbränt och svart.

Hur fungerar själva organisationen?

- Ganska bra. Men det märks att räddningstjänsten är ovan att samordna så stora insatser, för ibland får vi vänta i flera timmar.
- Ett stort problem är bristen på bränsle. I och med att bensinmacken i Kårböle är nedlagd måste alla fordon åka ända till Korskrogen för att tanka. Det är tre mil dit och det tar väldigt mycket onödig tid. Det här är ett resultat av att det bara läggs ner och läggs ner på landsbygden – det är det som förstör. Ljusdals sjukhus har skurits ner till en närsjukvårdscentral och under några veckor i sommar kommer vi inte ha någon ambulans. Jag har en vän som omkom tidigare i år för att det tog så lång tid att vänta och åka ända ner till Uppsala.
- Helikoptrarnas bränsle tankas ända uppe i Holmsund (Umeå).
- Vi gör inga brandgator eftersom man måste ha motorsågskörkort för att få fälla träd på annan mark än ens egna, och det är det inte många som har – inte ens brandmännen.

Privatpersoner, bönder, föreningar och småföretag i långa rader har tillskyndat för att bistå med hjälparbetet. Facebookgruppen Privatpersoner assisterar – Ljusdals skogsbrand har nu över 3 500 medlemmar. I Färila Folkets Hus samlas allt som behövs upp; vattenflaskor, kläder, mat med mera. Det ordnas boende för alla som måste evakueras i stugbyar, vandrarhem och i privatbostäder. Folk hjälper till med körningar av djur, förnödenheter och mycket mer. Brandmän från hela Sverige har kommit för att hjälpa till. Det är raka motsatsen till Försvarsmakten – den myndighet som har fått flest extra miljarder av den här regeringen. I ett häpnadsväckande inslag i Aktuellt onsdagen den 18 juli får generaldirektören för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap Dan Eliasson frågan varför bara två av försvarets helikoptrar är aktiva i brandsläckningen. Han svarar att han inte kan beordra militären att ställa upp, men att det är något som verkligen inte fungerar. Först ska de här bränderna släckas och sedan ska det här utredas. Men hur ska bränderna kunna släckas utan mer vattenbombning från luften?

- Brandbekämpning är inte vår uppgift. Vi får inte kalla in personal från semestern, säger Försvarsmaktens presskommunikatör Mikael Abrahamsson till Dagens Nyheter den 18 juli.

Regeringen känns väldigt frånvarande i denna kris. Skogsbränder långt från Drottninggatan väcker uppenbarligen inte samma intresse som till exempel terrordåd. Det hänvisas till ett beslut från 2004 i riksdagen att försvarets resurser ska inriktas på krig och inte civilsamhället. Märkligt då att politiker har pratat om militärer i förorterna mot gängkriminalitet. Men det var kanske mest för att stövla omkring och statuera exempel? Nu rör det sig om timmar innan hela samhällen har brunnit upp och det vore väldigt passande om hela statens försvarsresurser skulle göra verklig nytta och rädda liv.

Det är väldigt stor risk att extrema väderfenomen kommer att dugga allt tätare framöver som en följd av kapitalismens fortsatta utsläpp av växthusgaser och miljöförstöring. Allvaret i kravet på en omedelbar omställning av ekonomin och produktionen måste efter den här sommaren präntats in i allt fler. Allt från transporter, skogsbruk, matproduktion, bostäder och energi behöver ställas om.

Offensiv och Rättvisepartiet Socialisterna anser att Försvarets resurser ska riktas om till civilförsvaret och katastrofbekämpning. Vi ska inte behöva be Italien om flygplan som kan vattenbomba varenda gång, utan detta måste svenska staten själv införskaffa. De resurser som finns måste dessutom vara demokratiskt styrda. Brandmännens riksförbund går nu ut och påpekar att det fattas mellan 1 200 och 2 500 deltidbrandmän som en följd av nedskärningar och uteblivna satsningar under minst 10 år. Av Sveriges 14 500 brandmän är 10 000 på deltid. Här krävs en omedelbar upprustning och, som riksförbundet också passar på att påpeka, förutsätter detta lönehöjningar.

Antalet allvarliga bränder runt om i landet har varierat mellan 44 och 80 den här veckan. Väderprognoserna visar exakt samma oförändrade heta väder så långt som prognosen sträcker sig. Det startar hela tiden nya bränder. Det engagemang som uppåddas på många orter i Hälsingland, Dalarna, Härjedalen och Jämtland behöver fortsätta. Genom gräsrotsarbete underifrån kan de med bäst lokalkännedom vara ovärderliga och knäcka byråkratiska hierarkier och hinder.

– Byborna med en livslång känsla för orten vet bäst hur trakterna ser ut och har varit väldigt viktiga.

– Igår fick vi plötsligt lagad mat och vatten från Folkan i Färlia. Det var underbart, avslutar vår hjälte för dagen och far sedan för att vila upp sig några timmar tills nästa pass.

Bränderna tilläts eskalera

Elin Gauffin

Offensiv 24/7 2018

Ledningen för insatserna mot jättebranden i Ljusdal har börjat kalla branden för ”besten”. Branden som nu är den största i Sverige någonsin, klassas som ”osläckbar”. När P4 Gävleborgs reporter besökte brandområdet den 22 juli sa han att det som var mest överraskande är att det alls har gått att släcka någon del av detta monster.

Sista veckan av min semester i Ljusdal fylldes av rädsla och oro. Branden startade den 14 juli och redan den 15 juli sa räddningstjänsten i media att det var ett väldigt allvarligt läge och att de måste få flygunderstöd.

Men EU:s flygplan som vattenbombar kom inte igång med det förrän natten mot torsdagen den 19 juli. Enbart två plan var långt under behovet, då det den veckan brann på mellan 40 och 80 platser i landet (sen har det kommit några fler plan från andra länder). Morgonen den 19 juli låg brandröken tät ända ner till Söderhamn, en sträcka på tio mil.

Nu har hjälpen strömmat in och Ljusdals kommun lagar varje dag mat åt 500 brandsläckningsarbetare från olika delar av landet och grannländer. Ovanpå det sker ett fantastiskt hjälparbete av hundratals frivilliga insatser. Lådor med brandslangar från 1960-talet har packats upp, och den polska konvojen av brandbilar rest som ett segertåg genom landet.

Men det hjälper inte att Stefan Löfven, Annie Lööf och EU-kommissionen kommer till Ljusdal och hyllar och tackar för alla insatser. Nu kommer branden inte gå att släcka på många månader, och arbetet nu handlar om att försöka begränsa spridningen allt medan räddningsarbetarna sätter sina liv i fara. Evakuerade boende får leva med stor ångest, och djur, natur och skogsvärden har utplånats.

När jag först hörde talas om branden var den 20 hektar – nu 12 000 hektar. Vädret var extremt med över 30 graders hetta kombinerat med stark vind och markerna var snustorra. Men det måste ha gått att sätta in kraftigare åtgärder tidigare för att förhindra spridningen.

Det är en skandal att försvarsmakten inte ville sätta in mer än två av tio helikoptrar – ett resultat av en politisk omläggning år 2004 om att försvaret ska ägna sig åt krigsföring och inte ha beredskap för civilförsvaret. En annan skandal som har uppmärksammats är att Sjöfartsverkets helikoptrar inte har krok, vilket gör att de inte kan lyfta vattensäckar, och ytterligare en skandal är att militären 2013 gjorde sig av med 10 helikoptrar som utförde brandbekämpning.

Brandförsvaret har, som mycket av den kommunala verksamheten, drabbats hårt av politikernas nedskärningar. Brandmännens riksförbund går nu ut och påpekar att det fattas mellan 1 200 och 2 500 deltidsbrandmän som en följd av nedskärningar och uteblivna satsningar under minst 10 år. Av Sveriges 14 500 brandmän är 10 000 på deltid. Här krävs en omedelbar upprustning och, som riksförbundet också passar på att påpeka, förutsätter detta lönehöjningar.

Rättvisepartiet Socialisterna kräver:

- Omedelbar klimatomställning av produktion, infrastruktur, transporter, boende och energitillverkning. Staten måste under demokratisk kontroll ta över stora företag och banker för att göra detta möjligt.
- Gör om militärmakten till räddningstjänst. Fler helikoptrar och ett flertal vattenbombningsplan som är stationerade i Sverige.
- Kraftig satsning på brandbekämpning. Kommuner, lokala brandstyrkor och hemvärn med lokalkännedom måste bli ekonomiskt understödda av staten.
- Anställ 2 500 fler brandmän och höj brandmännens löner.
- Ett skogsbruk som motverkar hejdlösa bränder. Nej till rovdrift och monokultur.
- Kompensation efter behov för markägare och lantbrukare som drabbas av bränder och torka.
- Hela Sverige ska leva. Verklig satsning på samhällsfunktioner över hela landet.

Neddragen brandstyrka drabbar brandskyddet**Jonas Brännberg***Offensiv 24/7 2018*

I april beslutade S-ledningen i Luleå kommun med stöd av Moderaterna om att minska antalet brandstyrkor i Luleå stad från två till en. Med sommarens extrema hetta och skogsbränder visar sig den nya organisationen bräcklig.

I Norrbotten rapporterades om 33 bränder på söndagen, varav 2-4 var större – de största i Jokkmokk och Gällivare. Få har (än så länge) drabbat Luleå. Luleå påverkas dock ändå; i veckan beslutades om att skicka en del av stadens ordinarie styrka till skogsbränder, medan en deltidsbrandstyrka täckte upp i Luleå. Det kan förstås ställa till problem när personal utifrån saknar kompetens för material, rutiner, lokalkännedom med mera. Med bara en räddningsstyrka i Luleå blir det problem om en brand till exempel skulle bryta ut i skärgården.

Oavsett vilken bedömning som ansvarigt befäl gör vad gäller var personalen behövs bäst är det uppenbart att den nya organisationen är svagare än tidigare – samtidigt som vi vet att vi kommer att drabbas av mer extremväder i framtiden. Istället för nedrustning behövs en satsning på en upprustad räddningstjänst mot bränder och andra naturkatastrofer som riskerar att drabba oss.

Klimatkrisen och bränderna**Mattias Bernhardsson***Offensiv 24/7 2018*

Ett 80-tal skogsbränder härjar runt om i landet medan tusentals frivilliga deltar i brandbekämpning såväl som insamling av förnödenheter. Med rätta diskuteras nu Sveriges bristande beredskap, men den lika akuta diskussionen om klimatpolitiken får inte alls den uppmärksamhet som behövs.

Hela våren och sommaren har präglats av rekordtemperaturer och extrem torka. Bränderna har växt i antal och styrka i hela tre månader och för bönderna stod det klart redan innan midsommar att sommarbete såväl som hölager för vintern skulle vara slut innan sommaren. Ändå har klimat- och miljöfrågorna lyst med sin frånvaro mitt i valåret.

Samtidigt som det är livsnödvändigt att ställa radikala krav för att lösa sommarens akuta kriser är det inte tillräckligt. Kommuner kan ge bort varenda kvadratmeter gräsmark till bönderna och kalla in hela Europas brandförsvar; landets bete och foder kommer ändå att ta slut innan vintern med oundviklig masslakt av kreatur. Bränderna kommer fortsätta under hösten och under de släckta brandområdenas översta marklager brinner ännu rötterna, och stora glödhårdar bidar sin tid. För torkan är inte över. Inte i år. Och inte nästa år.

Naturliga skogsbränder är viktiga för biologisk mångfald och artrikedom. Brandkrisen idag är

dock inte naturlig. Ihållande torka innebär att bränder som borde släckas av de naturliga elementen, som regn, istället växer till jättebränder som nästintill blir ostoppbara. Ihållande värme och bristen på regn torkar ut marken långt ner i bergssedimenten och skapar ”torråska”, blixtnedslag som skapar nya bränder men utan det regn som brukar begränsa och slutligen släcka elden.

Klimatkrisisens förödande effekter gör sig allt mer påmind

Förutom värmen, torkan och klimatet i sig är det ”bränslet” som skapar superbränderna; Decennier av intensivt skogsbruk med kalhuggning, markberedning, utdikning och plantering av monokulturer – virkesåkrar av tät barrskog där lövträd har röjts bort – har skapat en bränsledepå för bränder att multipliceras i. Även kalhyggena som ännu inte har planterats är snabbbrinnande bränsledepåer då marken är täckt av stora mängder ris istället för mossor. Dagens skogsbruk bidrar också direkt till klimatkrisen då en hel fjärdedel av Sveriges utsläpp av växthusgaser kommer från marken på kalhyggen, enligt forskare vid LUCI, Lunds universitet.

Bränderna kommer att bli fler, större och än mer förödande om inget görs åt klimatkrisen samt det intensiva skogsbruket med monokulturer. Krisen för jordbruket kommer också bli än värre.

Vår tids stora ödesfråga är klimatkrisen. Åren 2015, 2016 och 2017 har alla varit de varmaste åren som någonsin registrerats globalt, och trenden fortsätter. Maj månad var den varmaste i Sverige sedan mätningarna började för 260 år sedan, och nu spår SMHI att även juli månad blir den varmaste på 260 år. Klimatkrisisens effekter i form av extremväder som översvämningar, stormar, bränder, extrem torka samt jordförstörelse och vattenbrist skapar miljontals flyktingar, och det är bara början.

Klimatkrisen har varit känd i decennier, samtidigt som regeringar, storföretag och etablissemang har stoppat huvudet i sanden. Klimatkrisen har förminskats, förnekats eller blivit gisslantagen av ”gröna kapitalister” och dess politiska megafoner för en effektlös klimatpolitik på marknadens villkor.

Valets ödesfråga borde vara klimatkrisen och det nödvändiga systemskiftet; En total grön

omställning av industri, jordbruk, skogsbruk, handel och transporter, kombinerat med massiv hjälp till världens fattigaste som drabbas hårdast av klimatkrisen. Det förutsätter gemensamt ägande och demokratisk kontroll av storföretag, banker, jordbruks- och livsmedelsföretag samt de stora naturresurser som idag finns i händerna på ett fåtal.

Grekland eldhärjas av dödliga bränder

Xekinima (CWI Grekland)

Offensiv 1/8 2018

Över 90 döda – inklusive barn – och nära 200 skadade, dussintals har gjorts hemlösa och en obeskrivlig förödelse av skogar och skogsmark. Detta är resultatet hittills av den största branden någonsin i Attika [region i Grekland nära Aten]. Antalet offer kan stiga då kroppar fortfarande flyter i land på stränderna – personer som försökte rädda sig själva genom att hoppa i havet. Och det är ännu inte känt hur många som låste in sig i sina hem men som inte kunde fly lågorna.

Trojans åtstramningar har inneburit en slakt på brandförsvaret. Resultatet: katastrofer likt denna blir svårare att åtgärda.

På en eftermiddag slog åtminstone tre stora bränder fäste i Attika, totalt 15 i hela landet. Dimensionerna av denna tragedi påminner om bränderna 2007 där ett dussintal människor dog och många skogar brann i Peloponnese och Parnitha.

De samtida bränder i Attika-regionen, som bröt ut när temperaturerna var väldigt höga och vindarna starka, samt var och när bränderna startade, har lett till att många frågar sig vad som har orsakat en sådan förödelse. Ett av de drabbade områdena, Kineta, ligger intill Yerania-bergen där det fanns planer på att etablera en bauxitgruva. Förfrågan om att godkänna gruvan avsågs 2017 på grund av motståndet från invånarna i området och av myndigheterna för beskyddet av skogarna kring Yerania. Förödelsen av stora delar av dessa skogar kommer säkerligen att gynna gruvbolaget.

Regeringen talar redan, direkt eller indirekt, om anlagda bränder. Premiärminister Tsipras pratar om ett ”asymmetriskt fenomen”. Men frågan borde vara: Är detta en tragedi orsakad enbart av att några få av någon anledning anlägger bränder? Kan regeringen rättfärdiga magnituden av skadorna genom att hävda att det är ett ”asymmetriskt fenomen”? Den verk-

liga frågan som borde ställas är: Vad gör regeringen för att skydda landet och dess skogar från såna här hot?

Oavsett vad som senare bevisas finns det en oneklig sanning: bristen på och nedskärningarna mot såväl brandmän som skogsvårdsmyndigheten i såväl mänskliga resurser som material. Detta har inneburit att responsen från brandförsvaret står inför större svårigheter, om inte inför en omöjlig situation.

År 2007 protesterade brandmännen mot att 29 procent av tjänsterna inom brandkårerna inte var täckta samt att delar av utrustningen och brandsläckningsmaterielen var förlegade och defekta.

Under den senaste stora branden år 2007 skadades brandbilar på väg ut för att släcka bränderna, med hål i brandslangarna och brister i brandmännens skyddsutrustning. Elva år och flera åtstramningspaket senare pådyvlat av Trojkan (EU, IMF och Europeiska Centralbanken) har det blivit ännu värre. Brandförsvaret har påtvingats årliga nedskärningar.

Hur katastrofal situationen än må vara är det värt att nämna en hoppfull aspekt: den stora solidariteten och viljan att hjälpa till som hundratals har visat; skogsskyddsgrupper bestående av volontärer, som inte har fått några resurser av staten, som bildades för att hjälpa till att släcka bränderna jämsides med brandmännen och skogsväktarna.

Uppmaningar har gjorts via sociala medier för att ge olika resurser åt de som har drabbats av bränderna, och uppslutningen var massiv. Läkare erbjöd sig frivilligt att behandla de sårade, och veterinärer och djurrättsaktivister tar hand om husdjur och vilda djur.

Från denna våg av solidaritet behöver vi steg för steg återfå vår kollektiva styrka och återigen äntra kampens arena för att få ett slut på den politik som har lett till denna tragedi; att helt och hållet omvandla det system som ställer bankernas och storföretagens vinster över våra liv och miljön.

Skogsbränderna och hettan larmar om kort klimatstubin

Arne Johansson

Offensiv 1/8 2018

Sambandet mellan den historiskt oemotsvarat varma och länge snustorra sommaren och de bränder som hittills härjat 30 000 hektar av svenska skogar är solklart. Nästan lika uppenbart borde det också vara att rekordvärmen har ett klart samband med den globala uppvärmning, som orsakas av kapitalismens hämningslösa profitjakt och nu hotar världen med okontrollerbara klimatkatastrofer.

”Vi har dopat vädret med växthusgaser, detta är resultatet. Och det kommer mer”, bloggar meteorologen och klimatexperten Martin Hedberg.

Forskare vid World Weather Attribution uppskattar enligt *The Guardian* att de klimatförändringar vi redan har sett har gjort värmeböljor som dagens i norra Europa dubbelt så sannolika, orkaner så förödande som Harvey tre gånger troligare och värmeböljor som Lucifer i södra och östra Europa förra året tio gånger vanligare.

Visst inträffade värmeböljor även förr i tiden, men den nuvarande är statistiskt så osannolik att den aldrig borde ha inträffat.

Enligt Martin Hedberg visar statistik från USA:s luft- och rymdfartstyrelse NASA att värmeböljor på norra halvklotet idag är 100 (hundra!) gånger så sannolika som på 1950-, 60- och 70-talet (se grafiken ovan), och i genomsnitt mycket varmare.

Och det är inte bara i Sverige och de nordiska grannländerna som värmeböljor har tänt omfattande skogsbränder.

Skogsbränderna larmar om klimatförändringarnas förödande konsekvenser.

De katastrofala bränder som har rasat i Grekland har rapporterats i svenska media. Mindre har nämnts om de omfattande skogsbränder som rasar även i Västra Ryssland och Sibirien (90 000 hektar), som fått brandrök att spridas 9 500 kilometer till Nordamerika över Norra ishavet. Som World Meteorological Organization (WMO) konstaterade den 26 juli har ”den ovanligt heta och torra sommaren i delar av den norra hemisfären förvandlat fält och skogar till bränsle för bränder som rasar från Arktis till Medelhavet”.

Men även Kanada, Alaska och västra USA drabbas av mycket omfattande skogsbränder. ”Det här är det nya normala, som nu kan inträffa varje år eller nästan varje år”, kommenterar Kaliforniens guvernör Jerry Brown de förödande bränder i delstaten, som redan har krävt flera dödsoffer, storskaliga evakueringar och är de hittills värsta så här tidigt på den hetaste säsongen. Detta trots att en ny och troligen svag El Niño, då Stilla havets passadvindar vänder och pressar det varma ytvattnet västerut, väntas tidigast under årets sista kvartal.

Att Arktis uppvärms snabbare än regioner närmare ekvatorn och dubbelt så snabbt som hela planeten får även andra konsekvenser. De ovanligt långa värmeböljor som ända sedan maj har präglat sommaren i Sverige, Nordeuropa och östra Europa ner mot Balkan och östra Medelhavsområdet kopplas till den minskade temperaturskillnaden mellan Arktis och sydligare breddgrader. Denna har fått de kraftiga jetvindarna från väst till öst på 6 000-10 000 meters höjd att avta mer i styrka än tidigare somrar, vilket har gjort att de torra högtrycken lättare har kunnat stabiliseras och blockera de kalla och regniga lågtryck som annars brukar svepa in över Skandinavien och norra Europa från Atlanten.

Då även andra faktorer, som planetens övriga havs- och luftströmmar inverkar, betyder detta inte att det kan förutses hur ofta liknande sommarheta i Skandinavien kommer att upprepas, bara att vi har fått en glimt av hur även vi som bor här kommer att påverkas av en varmare planet.

Men rekordvärme har rapporterats från ett stort antal andra regioner i norra hemisfären. Utdragen hetta med toppar på drygt 41 °C utanför Tokyo har – i ett Japan som har kastats från katastrofala skyfall till hetta – framkallat 80 kända dödsfall och tvingat 30 000 att söka vård för värmeslag.

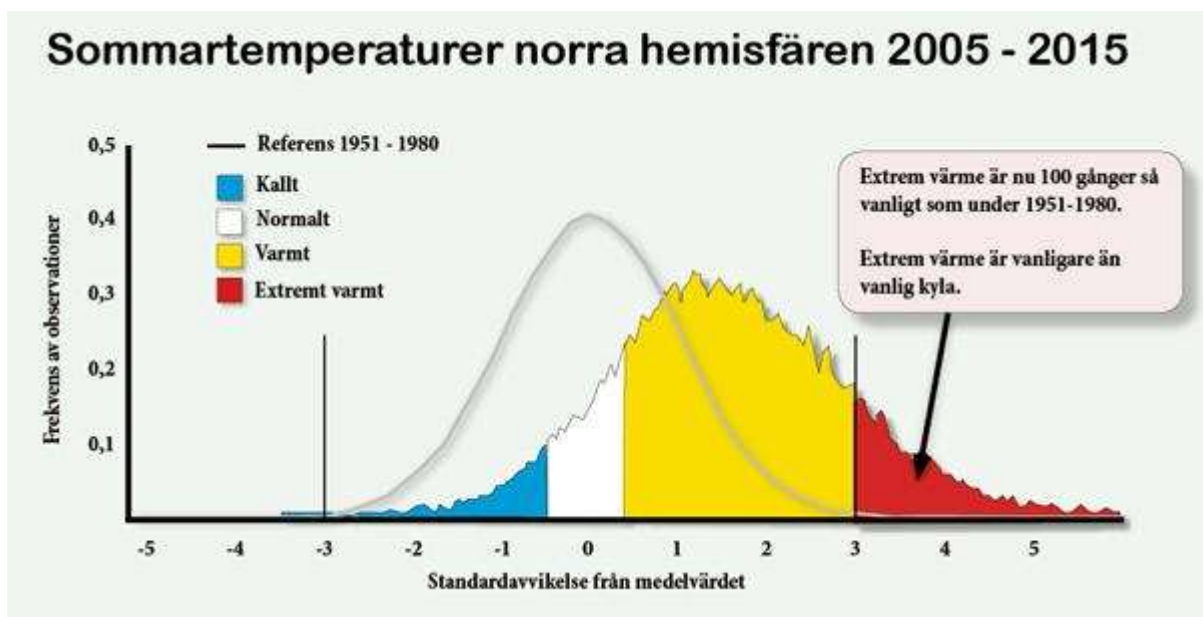
Exceptionella värmerekord har rapporterats på 51,3 °C i Algeriet, minsta nattemperatur på

42,6 °C söder om Muscat i Oman, drygt 52 °C i Death Valley, Kalifornien, och så vidare. Även från Australien och Nya Zeeland på södra halvklotet rapporteras höga vintertemperaturer.

Ändå är det de arktiska rekordtemperaturer på 33,4 och 33,5 °C, så högt över polcirkeln som Bardufoss i Nordnorge och Kevo i norra Finland, norr om Sveriges nordspets, som har väckt störst uppmärksamhet bland världens meteorologer.

Ett viktigt skäl till stor oro över att det arktiska området uppvärms dubbelt så snabbt som hela planeten är att när istäcket minskar, havet värms upp och permafrosten tinar triggas detta naturens självförstärkande mekanismer, som växande utsläpp av enorma mängder av den tidigare infrusna och potenta växthusgasen metan.

Detta hotar nu att förkorta den tid på kanske inte mer än 20 år som kan finnas innan stubinen brunnit upp och den globala uppvärmningen kan börja skena på ett okontrollerbart sätt från dagens dryga 1° C till 3-4° C eller mer redan under detta århundrade.

Grafen visar hur vanligt extrem värme har blivit (källa: NASA / martinhedberg.se).

Även ökande utsläpp från barrskogsbältets skogsbränder bidrar till detta, genom att frigöra stora mängder koldioxid och andra växthusgaser.

Forskare har beräknat att de utsläpp som har orsakas av planetens skogsbränder motsvarar 50 procent av utsläppen från hela världens fossila förbränningsmotorer, utsläpp som i sin tur påskyndar uppvärmningen ytterligare.

För en ökad andel av utsläpp från svenska skogar talar också ett kapitalistiskt skogsbruk som ökar brandrisken genom kalhyggen som ersatts av odlade monokulturer av alltmer likåldriga barrträd, utan inslag av lövskog som kan motverka brandförlopp.

Till detta kommer, som vi sett så talande bevis för denna sommar när hjälp har tillkallats från ett stort antal andra länder, att den civila räddningstjänsten under lång tid har rustats ned.

Trots den varning som den stora skogsbranden i Västmanland 2014 borde ha varit har de ledande politikerna inom både regeringen och Allianspartierna, för att inte tala om de förstockade rasisterna i SD, totalt ignorerat de verkliga säkerhetsshot som representeras av den globala uppvärmningens konsekvenser och varit fullt upptagna med att rulla nya miljarder till att rusta upp krigsmakten mot de i högsta grad inbillade militära hoten från Ryssland.

En intressant fråga som väntar på svar är hur mycket sommarens svenska skogsbränder bidrar till att sabotera de klimatmål som antagits av riksdagen, och hur stor roll klimatfrågan efter

sommarens extrema hetta och ännu rykande skogsbränder får i valets slutspurt.

Den signal från klimatets väckarklocka som har larmat så högt och ljudligt under denna sommar är en akut påminnelse om att varken den övriga världens eller Sveriges politiker är i närheten av den dramatiska omställning som krävs om världen ska ha en chans att klara Parisavtalets mål om högst två graders uppvärmning, samtidigt som det mesta tyder på att det mer ambitiösa målet om en begränsning till 1,5 °C redan är överspelat.

”För närvarande styr världens samtliga länder mot en kurs som leder till samhällsupplösning, folkvandringar och djupa sociala och ekonomiska kriser som följd av stigande havsnivåer och extremväder i alla dess former”, varnar också Staffan Laestadius, professor emeritus i industriell utveckling vid KTH. I sin nya bok *Klimatet och omställningen* konstaterar Laestadius att ”den fria marknaden” leder till katastrofer som hotar vår existens. Den totala bristen på framsteg i klimatarbetet illustreras av att världen 2017 slog nya stora utsläppsrekord.

Varken Sverige eller något annat land är i närheten av den absolut nödvändiga utsläppsreduktion med 7 procent årligen som nu krävs, i en omställning av hela samhällsekonomin industrier, transporter, infrastruktur och bostäder som han säger måste bli lika dramatisk som under Andra världskrigets krigsekonomier.

Världen kan med dagens trender ha en redan brinnande stubin av högst 20 år på sig att hindra de ackumulerade utsläppen att nå den koncentration av växthusgaser i atmosfären som innebär en kvalitativ sprängpunkt, där det inte längre blir möjligt att kontrollera klimatförändringarna.

Ytterst oroande är också hur intensivt oljeindustrins lobbyister försöker dupera politikerna om möjligheten till en ”business as usual”, där användningen av fossila bränslen kombineras med så kallat ”negativa utsläppsstrategier” som bygger på fantasifulla idéer om att i enorm skala kunna avskilja och begrava koldioxiden. Att det så kallade ”föregångslandet” Sverige under 2017 slog nya rekord i både utlandsflygande och personbilsregistreringar illustrerar också det faktum att en omställning av produktionen måste kombineras med en radikal omfördelning av inkomster, förmögenheter och därmed konsumtion, som också lägger band på den extravaganta livsstil bland världens rikaste som står för en mycket stor del av utsläppen.

Även för världens ännu alltför socialt isolerade klimatrörelser som ändå planerar för nya globala klimatmarscher den 8 september återstår det att finna nya vägar att bygga de mycket bredare allianser och massaktioner i den gemensamma kamp som krävs för klimatet, jobb och rättvisa.

Vi i Rättvisepartiet Socialisterna instämmer givetvis i Staffan Laestadius slutsats att några ”demokratiska välfungerande stater” måste ta ledningen, med det nödvändiga tillägget att en sådan omställning för att lyckas kräver en demokratiskt utarbetad och planerad socialistisk ekonomi, där behoven ersätter profitjakten genom ett samhälleligt ägande som garanterar full demokratisk kontroll av banker och storföretag.

Desto mer brådskande blir att det motstånd som kommer att provoceras till att växa i kamp mot kapitalismens kreativa förstörelse av planeten förenas i nya massrörelser av medvetandegjorda fackföreningar, miljö- och sociala rörelser.

Proletären

Att brandberedskapen är dålig kan knappast komma som en överraskning

Ledare

Proletären 26/7 2018

Alla riksdagspartier är medskyldiga till att svensk räddningstjänst och beredskap monterats ned.

Sverige brinner – och värre riskerar det att bli. När detta skrivs rapporteras om 35-40 skogsbränder runt om i Sverige, med svårast lägen i Gävleborgs Dalarnas, Västernorrlands och Jämtlands län. Något slut på brandeländet finns ännu inte i sikte. Med fortsatt värmebölja kommande vecka varnar SMHI istället för akut brandfara också i södra Sverige.

I debatten är de flesta deltagare överens om att globala klimatförändringar utgör en fond till årets svenska extremväder. Det finns fog för det. Men klimat och väder är två skilda fenomen. Forskningsprognoserna säger visserligen att den globala uppvärmningen över tid ger varmare somrar och kallare vintrar i Sverige, men för den sakens skull är det inget som säger att årets sommarhetta med automatik upprepas nästa eller nästnästa år.

Ett rimligt och ur brandsynpunkt nödvändigt antagande är ändå att framtiden kommer att bjuda på fler somrar med extremhetta och torka, en situation som katastrofberedskapen måste anpassas till. Eller rättare sagt: Det är en situation som katastrofberedskapen borde ha anpassats till som senast efter den stora skogsbranden i Västmanland sommaren 2014.

Som det nu är tävlar riksdagspartiernas företrädare om att överbjuda varandra vad gäller löften om en utbyggd och bättre samordnad beredskap. Det är en hycklarnas marknad, då samma partier under hela 2000-talet i samförstånd genomfört drastiska nedskärningar i Räddningstjänsten och samtidigt slagit sönder den tidigare samordningen av militärt och civilt försvar.

Separationen skedde genom Förvarsbeslutet 2004, det som i politisk enighet ersatte det tidigare invasionsförsvaret med det nuvarande insatsförsvaret, vars uppgift inte är att försvara Sverige mot vare sig krig eller katastrofer utan att delta i imperialistiska krigsoperationer i fjärran länder.

Detta beslut befriade Förvarsmakten från den tidigare uppgiften att delta i katastrofinsatser i Sverige, som i brandbekämpning. Inte undra på då att bara två av Förvarsmaktens tio helikoptrar med brandbekämpningskapacitet deltar i kampen mot skogsbränderna. ”Brandbekämpning är inte vår uppgift”, som Förvarsmaktens presstalesman Mikael Abrahamsson cyniskt uttrycker det i Dagens Nyheter (18/7). Men så är det. Samma politiker som idag ojar sig över bristande samordning har i enighet befriat Förvarsmakten från denna uppgift.

Räddningstjänsten är ett lika sorgligt kapitel. År 2000 fanns det enligt MSB 17.600 brandmän i Sverige, varav 11.500 deltidsbrandmän. Idag återstår bara 14.500 brandmän, varav drygt 10.000 deltidsbrandmän. Brandmännens riksförbund hävdar att det idag saknas uppemot 2500 brandmän för att Sverige skall kunna upprätthålla en acceptabel katastrofberedskap. Därtill saknas utrustning som slangar och tankvagnar sedan allt färre kvarvarande brandstationer satts på sparbeting.

Denna situation är häpnadsväckande med tanke på att statens egen utredare av branden i Västmanland 2014, Aud Sjökvist, kom fram till att det är den första, snabba insatsen på marken som är viktigast för att skogsbränder inte skall bre ut sig och bli okontrollerbara. Idag konstaterar en upprörd Sjökvist att brandberedskapen är sämre än 2014 – på grund av ”nedskärningar enligt osthyvelprincipen” (Expressen 22/7).

Tillståndet kan omöjligen ha kommit som en överraskning för någon. Så sent som våren 2017 fylldes svenska medier med artiklar om deltidsbrandmän som sade upp sig på grund av ett uselt löneavtal. En del av de ilska tog tillbaka sina uppsägningar, inte för att den politiska motparten vek sig för kraven, utan för att deltidsbrandkårerna är avgörande för all brandbekämpning i glesbygd. Tryggheten på den egna orten tvingade dem att bita i det sura avtalsäpplet.

De som ändå slutade är svåra att ersätta. 2010 beslutade nämligen Myndigheten för samhälls-

skydd och beredskap, MSB, att lägga ner två av sina utbildningsplatser för brandmän, de i Skövde och Rosersberg. De bisarra men ack så tidstypiska argumentet löd att nedläggningarna skedde ”för att skapa privata alternativ”. Sju år senare har MSB slutit utbildningsavtal med ett antal privata utbildningsentreprenörer, men det ger ingen tröst åt dem som denna sommar riskerar att få sina hem nerbrunna. Utbildningarna har knappt kommit igång.

Trots katastrofsituationen och det politiska käbbel som den med nödvändighet utlyser valåret 2018 – inför en valrörelse kan lika goda kålsupare inte låta bli att peka finger åt varandra – hävdar de flesta politiker att katastrofberedskapen i det stora hela är bra, detta genom det bistånd som kan utverkas genom EU-organet ERCC. När Sverige inte har tillgång till egna brandbekämpningsflygplan kan sådan flygas in från Italien, Spanien och andranäraliggande länder. Låt gå för det. Skogsbränder av den nuvarande storleken lär inte bli en årlig företeelse i vars sig Sverige eller andra europeiska länder och då är det bra om resurser samordnas och delas. Men nog borde väl ett rikt och skogstät land som Sverige i så fall ha brandflygplan ett bistå med när det nästa gång är Italien eller Spanien som kallar på hjälp? Sverige skall inte snylta på fattigare länder. Kommunistiska Partiet är för att Sverige skaffar en egen brandbekämpningskapacitet av detta slag.

Här smyger sig en annan fråga in. För varför skall detta bistånd bara utverkas från EU-länder? Ryssland har till exempel brandbekämpningsflygplan med kapacitet att bära upp till tio gånger så mycket vatten som de italienska plan som nu flyger över skogarna kring Ljusdal. I samband med branden i Västmanland 2014 erbjöd sig Ryssland att bistå med ett sådant plan, vilket MSB och den dåvarande borgerliga regeringen ovänligen tackade nej till.

På nätet har det ryktats om att Ryssland också i år erbjudit bistånd, vilket dementeras av MSB. Må så vara. Den som nobbas en gång frågar inte gärna en gång till, särskilt som det pågår omfattande bränder också i Ryssland. Men varför i hela fridens har MSB inte vänt sig till Ryssland med en begäran om hjälp? Är verkligen den politiska avogheten mot Ryssland viktigare än att släcka de bränder som idag förhärjar Sveriges skogsbygder?

För övrigt anser vi att en nationell handlingsplan bör inkludera också det privata näringslivet. I en katastrofsituation som den nuvarande bör staten ges laglig rätt att tvångsrekvirera privatägda helikoptrar, tankbilar och annan behövlig utrustning. Naturkatastrofer ska inte vara en källa till profit.

Bönder drabbas av torkan – och av regeringens flathet

August Eliasson

Proletären 27/7 2018

Det extrema vädret och torkan drabbar jordbrukare i hela Sverige. Proletären har

pratad med bonden Joel Holmdahl som tycker att regeringen borde agera för att värna svensk livsmedelsförsörjning.

Svenskt jordbruk drabbas hårt av den torra och varma sommaren. Skördarna beräknas bli omkring 30 procent mindre än i fjol.

– Jordbruket borde vara en samhällsangelägenhet, säger Joel Holmdahl, en av många drabbade jordbrukare. Han är kritisk till hur svensk livsmedelsförsörjning lämnats ut till vädrets – och marknadens – nyckfullhet.

På gården i norra Örebro län har Joel Holmdahl får, kor och grönsaksproduktion i mindre skala, verksamheter som alla påverkas av torkan.

– Vi tillbringar två timmar varje dag med att hämta vatten till droppbevattningen, den tidigare använda brunnen räcker inte till på långa vägar.

– Vi har ingen återväxt på betesmarker och åkrar. Vi får stängsla in en massa små markytor och perifera skogsmarker för djuren att beta på. På de åkrar vi odlar havre till foder för gården blir det ingenting. Det blir en dubbel kostnad, man får inte skörden man jobbat för och tvingas istället köpa in foder dyrare.

Joel Holmdahls jordbruk är ett andelsjordbruk, vilket innebär att risktagandet delas mellan producenten och köparen. De ekonomiska förlusterna har därför inte blivit så kännbara. Men om extremvädret håller i sig kan läget bli värre.

De dåliga skördarna driver upp priset på hö och många jordbrukare kommer att behöva nödslakta djur, som annars svälter. På Joel Holmdahls gård kan det bli aktuellt att slakta får och årskalvar. På en allt mer monopoliserad slakterimarknad är det dock inte självklart att slakterierna kan ta emot djuren som behöver nödslaktas.

– De vill att vi håller djuren på gården så länge som möjligt för att köttet ska slaktas ”just in time”. Vi får utfodra djuren tills slakterierna vill ha dem. De dumpar lagerhållningen på oss.

– Som det ser ut nu är det för sent att ställa djur i slaktkö om man vill ha de slaktade i höst eller vinter och vi vet inte förrän i oktober om vi får foder.

För många bönder innebär det att det enda lagliga alternativ som återstår är destruktion av djuren.

– Man får betala för att skicka djuren på förbränning, och det ett år som man redan får in mindre pengar. Det andra alternativet är att slakta illegalt och sälja svart. Det kommer att vara hur mycket svartslakt som helst i höst, säger Joel Holmdahl.

För konsumenterna innebär nödslaktade djur att priset på svenskt kött sjunker i vinter. Men nästa år kan det bli tvärtom, menar Joel Holmdahl. Priset på mejeriprodukter och kött stiger eftersom det tar många år att bygga upp en mejeribesättning samtidigt som det kommer att saknas kött djur.

– Det kommer att vara svajigt under en lång tid. Och det kommer att öppna upp för ytterligare import av billigt utländskt kött som därmed blir mer etablerat på marknaden.

Har du varit med om något liknande förut?

– Nej, absolut inte. Det här är den längsta värmeböljan sedan 1800-talet och det är bara 15 procents fyllnadsnivå i brunnarna.

Hur tycker du att regeringen och myndigheterna hanterat situationen?

– Jag tycker det är symptomatiskt hur de inte hanterat det, säger Joel Holmdahl som menar att det är en del av att jordbruket ses som vilken vinstdrivande verksamhet som helst.

– Och då är väl lösningen att vi importerar livsmedel istället. Det kommer att betyda att

många jordbruk går i konkurs och en ytterligare nedmontering av det svenska jordbruket.

På den fria marknaden tvingas svenska bönder konkurrera med storjordbruk i länder med svag lagstiftning, där miljö och arbetskrafts exploateras hänsynslöst.

– Det är en del av EU-medlemskapet och frihandelsdoktrinen att vi ska vara fria aktörer på en fri marknad. Det enda jordbruket vi kan ha är ett som klarar internationell konkurrens.

Joel Holmdahl tycker att det svenska jordbruket istället ska ses som en angelägenhet för hela samhället, inte minst för att kunna hantera krissituationer.

– Om livsmedelsförsörjningen ska vara en samhällsangelägenhet så måste också jordbruket vara det. Den bästa beredskapen hade varit ett levande och decentraliserat jordbruk.

Vad skulle regeringen kunna göra här och nu, för att underlätta för bönder som drabbas av extremvädret?

– Se till att all offentlig sektor köper svensk mat. Det skulle reducera slaktköerna. Hade vi haft beredskapslager kvar, så hade vi haft en buffert. Man hade kunnat släppt ut lagrat foder och tagit hand om överskottet på kött. Idag läggs allt ansvar på jordbrukarna istället.

Folkets vrede efter brandkatastrofen: ”Ni lät människor brinna!”

August Eliasson

Proletären 28/7 2018

Över 80 människor har dött och hundratals skadats i skogsbränder utanför Aten, Grekland. Åratal av nedskärningar i räddningstjänst och krisberedskap har förvärrat den fruktansvärda katastrofen.

Skogsbränderna utanför Greklands huvudstad Aten har skördat över 80 människoliv. Hundratals har skadats och ännu fler har förlorat sina hem eller sin försörjning. I spåren av bränderna har räddningstjänsten hittat brända kroppar av människor som desperat omfamnat varandra när de insett att de inte kunnat undkomma lågorna.

I de drabbade byarna Nea Makri, Mati och Rafina riktas nu vreden mot regeringen och de lokala myndigheterna som genom åratal av nedskärningar och utebliven krisberedskap bidragit till den fruktansvärda katastrofen. När Greklands försvarsminister Panos Kammenos, från Syrizas högnationalistiska regeringspartner Oberoende greker, besökte den drabbade byn Mati ställdes han till svar av rasande och förtvivalade bybor.

”Ni lät människor brinna! Ni utlämnade oss till Guds nåd”, ropade en kvinna framför brittiska BBC:s reporter som var på plats vid konfrontationen.

”Ingen kom... det fanns ingen plan... inget skydd... ingenting... människor simmade i timtal utan att få någon hjälp”, sa en annan överlevande till ministern.

Invånare i området har vittnat om att brandstationer inte ens hade nåtts av larmsamtalen och att myndigheterna uppmanat folk att undsätta sig genom att hoppa i havet – trots att många äldre inte ens kunnat ta sig till stranden. Kritik riktas också mot lokala myndigheter som inte gjort något åt svartbyggen längs kusten och inte haft evakueringsplaner för området, trots att brandrisken varit välkänd.

Grekland drabbas årligen av allvarliga skogsbränder, både naturliga och anlagda, som även tidigare skördat många liv. Sedan tidigare är det känt att markägare startat skogsbränder för att bereda marken för exploatering, som byggen av lyxhus eller turistkomplex. Nu spekuleras i att kriminella kan ha startat bränderna för att plundra hus.

Men oavsett brandorsak står det klart att katastrofen förvärrats av de enorma nedskärningar som Alexis Tsipras vänsterregering, och tidigare regeringar, genomfört inom räddningstjänst och krisberedskap. Nedskärningar som påtvingats av samma EU som nu skyndar att deklarerar

sin solidaritet med det grekiska folket.

Det är inte första gången nedskärningar får allvarliga och dödliga konsekvenser. Tidigare har fackliga företrädare för vårdanställda i Grekland varnat för att nedskärningarna inom sjukvården ökat dödligheten bland patienterna.

Bybor söker svalka i havet efter branden.

Redan 2010 – när de första drastiska nedskärningarna efter finanskrisen 2008 började verkställas – skrev den amerikanska finansstidningen *Business Insider* att ”en stor skogsbrand nära huvudstaden kan bli förödande efter nedskärningarna”. Samma år skrev den grekiska tidningen *Ekathimerini* att skogarna ”hotas av nedskärningarna som reducerat såväl antalet brandmän som deras löner och utrustning”.

2016 varnade den grekiska räddningstjänsten för att de på grund av nedskärningarna saknade tillräckligt med utrustning för att kunna bekämpa de årliga skogsbränderna. I utfrågningar har fackliga representanter för räddningstjänsten konstaterat att nästan 25 procent av brandfordonen är obrukbara.

”Mina stövlar har smält av hettan och min utrustning är 10 år gammal. Samma sak med brandbilen, den är 20 år gammal. Problemet är nedskärningarna som pågått i årtal”, säger en brandman som deltagit i släckningsarbetet i Mati till *The Telegraph*.

”**Regeringen och de ansvariga** myndigheterna är väl medvetna om att det saknas personal, utrustning och infrastruktur som behövs för att förhindra och bekämpa dessa fenomen”, skriver Grekland kommunistiska parti, KKE, i ett uttalande. Partiet, senast i maj krävde att räddningstjänsten får de resurser som behövs, hyllar också de brandmän och den personal som arbetat med att släcka bränderna och rädda liv.

Trots att det katastrofala läget för räddningstjänsten varit känt i många år beslutade Alexis Tsipras regering förra året att genomföra nya kraftiga nedskärningar i offentlig sektor. Ytterligare 21 miljoner euro (motsvarande 216 miljoner kronor) ska skäras ned, bara inom brandförsvaret.

Samtidigt som Europarådets ordförande Donald Tusk och andra EU-ledare deklarerat sin solidaritet med Grekland har den så kallade Eurogruppen, som består av eurozonens finansministrar, kommit fram till att Greklands offentliga sektor måste bantas med ytterligare fem miljarder euro. Nedskärningar som kommer att fortsätta skörda oskyldiga grekers liv.

Lästips – klimatfrågan

Texterna anges i tidsordning (äldsta först):

[Klimat och kris inför Köpenhamn](#), av Benny Åsman (2009)

[Sandy en förvarning om vad som kommer](#), av Mark Kilian (2012).

[Nästa flyktingkris](#), av Christian Parenti (2015)

[Växthuseffekten och upproret i Syrien](#), av Martin Fahlgren (2015)

[Revolution inför klimatkatastrofen](#), av Andreas Malm (2017)